

तैत्तिरीयारण्यके

षष्ठः प्रश्नः

तैत्तिरीयारण्यके

षष्ठः प्रश्नः

तैत्तिरीयारण्यके षष्ठः प्रश्नः

ओम्- संत्वा सिञ्चामि यजुषा प्रजा मा युर्धनं च । ओं शान्ति
इशान्ति इशान्तिः ।

ओम्- परे युवागंसं प्रवतो मही रनु बहुभ्यः पन्था मनपस्प
शानम् । वैव स्वतगं संगमनं जनानां यमगं राजानगं हविषा
दुवश्यत । इदंत्वा वस्तं प्रथमं न्वागन्नपैतद्दृष्ट यद्विहाविमः
पुरा । इष्टा पूर्तमनु संपश्य दक्षिणां यथा ते दत्तां बहुधा विबन्धुषु
इमो युनज्मि ते वद्मि असुनीयाय वोढवे । याभ्यां यमस्य साद
नगं सुकृतां चापि गच्छतात् । पूषा त्वेतश्च यावयतु प्रविद्वाननप
पशुभुवनस्य गोपाः । सत्वैतेभ्यः परिददात्पितृभ्योऽग्निदेवेभ्य
स्युविदत्तेभ्यः । पूषेमा आशा अनुवेद सर्वास्सो अस्मागं अभय
तमेन नेषत् । स्वस्तिदा अधृणि स्सर्व वीरो प्रयुच्छन्पुरा तु
प्रविद्वान् । (१) आयुर्विवायुः परिपासतित्वा पूषात्वा पातु
प्रपथे पुरस्तात् । यत्नासते सुकृतो यत्नते ययुस्तत्त्वा देवः
सविता दधातु । भुवनस्य पत इदगं हविः । अग्नये रश्मि मते स्वाहा ।
पुरुषस्य सयावर्यपेदघानि मृज्महे । यथानो अत्त नापरः पुरा
जरस आयकति । पुरुषस्य सयावरि विते प्राणमसि स्रसम् ।

Date

--	--	--	--	--	--

Page No.

--

धनुर्हस्तादाददान्नामृतस्य श्रियैः कृत्तायोजसेबलाय।
अत्रैवत्वमिदं वयं सुशोवा विश्वासपृथो अभिमातीर्जयेम।

शरीरेण मीहीमि हि स्वधयेहि पितृनुप प्रजयास्मानिहा
 वह। मैवं मागंस्ता प्रियेहं देवी सती पितृलोकं यदेषि। विश्व
 वारा नभ सा संव्ययन्त्युभौ नो लोको पयसाभ्याववृत्स्व। (४)
 इयं नारी पतिलोकं वृणाना निपद्यत उपत्वा मर्त्य प्रेतम्।
 विश्वं पुराणमनुपालयन्ती तस्यै प्रजां द्रविणं चेह चेहि।
 उदीर्ष्व नार्यभिजीवलोक मितसु मेत मुपशेष राहि हस्त
 ग्राभस्य दिशिषोस्त्व मेतत्पत्युर्जनित्व मभि संव भूव। सुव
 र्णं हस्ता दाद दाना मृतस्य श्रियै ब्रह्मणे तेजसे वलाय।
 अनेवत्व मिह वयं सुशेवा विश्वास्पृधो अभिमातीर्जयेम।
 मणिं हस्ता दाद दाना मृतस्य श्रियै विशे पुष्ट्यै वलाय।
 अनेवत्व मिह वयं सुशेवा विश्वास्पृधो अभिमातीर्जयेम। (३)
 इममग्ने च मसं मा विजिह्वैः प्रियो देवाना मुत सोम्यानाम्।
 एष यश्च मसो देव पान स्तस्मिन्देवा अमृता माद यन्ताम्।
 अग्नेर्वम परिगोभिर्ययस्व संप्रोर्णुष्व मेदसा पीवसान्।
 नेत्वा धृष्णुर्हरसा जर्हृषाणो दधद्वि धक्ष्यन्पर्यङ्खयाते।
 मैनमग्ने विदहो माभिश्चो मास्यत्वचं चिक्षिपो सा शरीरम्।

यदा शृतं करवो जातवेदोथे मेनं प्रहिणुतात्पितृभ्यः। शृतं यदा
 करसि जातवेदोथे मेनं परिदत्तात्पितृभ्यः। यदा गच्छत्यनुनीति
 मेतामथा देवानां वशनी भवति। सूर्यं ते च क्षुर्गच्छतु वातमात्मा
 द्यां च गच्छ पृथिवीं च धर्मणा। अपो वा गच्छ यदि तत्ते हित
 मेषधीषु प्रतितिष्ठा शशिरैः। अजो भागस्तपसा तंतपस्व तं
 ते शोचिस्तपतु तं ते अर्चिः। यास्ते शिवास्तनुवो जातवेदस्ताभि
 र्वहेमगं सुकृतां यत्न लोकाः। अयं वै त्वमस्मादधित्वमेतदयं
 वै तदस्य योनिरसि। वैश्वानरः पुनः पितृ लोका कृत्वा तवेदो
 वहेमगं सुकृतां यत्न लोकाः। (4) ।

य एतस्य पथो गोप्तास्तेभ्यस्स्वाहा य एतस्य पथो रक्षितार
 स्तेभ्यस्स्वाहा य एतस्य पथोभिरक्षितारस्तेभ्यस्स्वाहा। ऽऽख्याते
 स्वाहा पाख्याते स्वाहा। ऽभिलालपते स्वाहा। ऽपलालपते स्वाहा। अग्नये
 कर्मकृते स्वाहा यमतनाधीमस्तस्मै स्वाहा। यस्त इहमंजभरत्सिष्वि
 दानो मुर्धानं वा ततपते त्वाया। दिवो विश्वस्मात्सीमधायत उरुष्यः। अस्मा
 त्वमधि जातोसि त्वदयं जायतां पुनः। अग्नये वैश्वानराय सुवर्गाय
 लोकाय स्वाहा। (5) 2

प्रकेतुना बृहता भात्यग्नि रावि विश्वानि वृषभौ शेरकीति । दिव
 इचिदन्ता दुप मा मुदान डपा मु पस्ये महिषो ववर्ध । इदं त एकं
 पर ऊत एकं तृतीयेन ज्योतिषा संविश स्व । संवेशनस्तनुवै चारु
 रेधि प्रियो देवानां पर मे सधस्ये । नाके सुपर्णमुप यत्पतन्तगं
 हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा । हिरण्यपक्षं वरुणस्य द्रुतं यमस्य
 योनौ शकुनं भुरण्युम् । अति द्रव सार मेयो श्वानौ चतुरक्षौ शबलो
 साधुना पथा । अथा पितृन्सुविदन्तागं अपीहि यमेन ये सध मादं
 मदन्ति । यौ ते श्वानौ यम रक्षितारौ चतुरक्षौ पथिरक्षी नृचक्षसा ।
 ताभ्यागं राजन्परि दे ह्येनगं स्वस्ति चारुमा अनमौ वंचयेहि । (6)
 उरुणसाव सुतृपा वुलुंबलो यमस्य द्रुतौ चरतो वशागं अनु । तावस्म
 भ्यं दृशये सूर्याय पुनर्दन्ता वसुमद्येह भद्रम् । सोम एकेभ्यः पवते
 धृतमेक उपासते । येभ्यो मधु प्रधावति तागं इचि देवापि गच्छतात् ।
 ये युध्यन्ते प्रधानेषु शूशसो ये तनुत्यजः । ये वा सहस्र दक्षिणा
 स्तागं इचि देवापि गच्छतात् । तयसा ये अनाधृष्यास्तपसा ये सुव
 गिताः । तपो ये चक्रिरे महत्तागं इचि देवापि गच्छतात् । अश्मन्वती
 रेवती रसगं र भध्व मुत्तिष्ठत प्रतरता सरवायः । अन्ताज हाम

ये असन्नशोवा इशिवान्वयमभिवाजानुत्तरेम। (7) यद्देवस्य
 सवितुः पवित्तगं सहस्रधारं वितलमन्तरिक्षे। येनापुनादिन्द्र
 मनार्त्तमात्यै तेनाहं मागं सर्वतनुं पुनामि। चाशष्ट्रात्पन्नादप
 यन्ति शारवा अभि मृता नृपति मिच्छमानाः। धातुस्तादसर्वाः
 पवनेन पूताः प्रजयाहमान्प्रत्यावर्चसा संगंसृजाथ। उद्वयं
 तमसस्पृशे पश्यन्तो ज्योतिरुत्तरम्। देवं देवतासूर्यमगन्म
 ज्योतिरुत्तमम्। धाता पुनातु सविता पुनातु। अग्नेस्तेजसा
 सूर्यस्य वर्चसा। (8) 3

यंते अग्निममन्थामवृषभायैव पक्तवे। इमंतगं शमयामसि
 क्षीरेण चोदकेन च। यंत्वमग्ने समदृष्ट्वमुनिर्वपया पुनः।
 क्यास्वूर्त्तजायतां पाकदूर्वाव्यल्कशा। शीतिके शीतिकावति ह्लादुके
 ह्लादुकावति। मण्डुक्यासु संगमये मगं स्वग्निगं शमय। शंते
 धन्वन्या आपश्शमु ते सन्त्वनूक्याः। शंते समुद्रिया आपश्शमु
 ते सन्तुवर्ष्याः। शंते स्रवन्तीस्तनुवे शमुते सन्तुकूप्याः। शंते नीहारो
 वर्षतु शमु पृष्णावशीयताम्। (9) अवसृज पुनरग्ने पितृभ्यो

यस्त आहुतश्चरति स्वधाभिः। आयुर्वसान उपयानु शेषगं
 संगच्छतां तनुवाजातवेदः। संगच्छस्व पितृभि रसगं स्वधाभि
 रसमिष्टापूर्तेन परमेव्योमन्। यत्त भूम्यै वृणसे तत्त गच्छ
 तत्त त्वा देव रसविता दधातु। यत्ते कृष्णश्शकुन आनुतो द
 पिपील रसर्ष उत वाश्वापदः। अग्निष्टद्विश्वादनृणं कृणोतु
 सोमश्च यो ब्राह्मणमाविवेश। उत्तिष्ठातस्तनुवगं संभरस्व
 मेहृगालमवहा माशरीरम्। यत्त भूम्यै वृणसे तत्त गच्छ तत्त
 त्वा देव रसविता दधातु। इदं त एकं पर ऊत एकं तृतीयेन ज्योति
 षा संविशस्व। संवेशनस्तनुवैचारुरेधि प्रियो देवानां परमे सध
 स्थे। उत्तिष्ठ प्रेहि प्रद्रवौकः कृणुष्व परमेव्योमन्। यमेन त्वं यम्या
 संविदानोत्तमं नाकमधि शे हेमम्। अश्मन्वती रेवती यद्वै देवस्य सवितुः
 पवितं या शष्ठात्पन्ना दुद्वयं तम सस्परिधाता पुनातु। अस्मात्त्वमधि
 जातो स्ययं त्वदधि जायताम्। अग्नये वैश्वानराय सुवगयि लोकाय
 स्वाहा। (10) 4

आयातु देवस्सु मनाभिरितिभिर्यमो हवेह प्रयताभिरक्ता । आ
 सीदतागं सुप्रयतेह बर्हिष्यूजाय जात्यै मम शानु हत्यै । यमे इव
 यतमाने यदैतं प्रवाभरन्मानुषा देव यन्तः । आसीदतागं स्वमु
 लोकं विद्वाने स्वासृथे भवत मिनदेवेनः । यमाय सोमगं सुनुत
 यमाय जुहुता हविः । यमगं ह यज्ञो गच्छत्यग्निदूतो अरंकृतः ।
 यमाय घृतवद्धुर्विर्जु होत प्रच तिष्ठत । सनो देवेष्वायमदीर्घ
 मायुः प्रजीवसे । यमाय मधु मत्तमगं राजे हव्यं जुहोतन । इदं
 नम ऋषिभ्यः पूर्वजेभ्यः पूर्वेभ्यः पथिकृद्भ्यः । (11) योस्य
 कौष्ठयजगतः पार्थिवस्यैक इदृशी । यमं भंग्यश्रवो गाय यो
 राजानपरोदयः । यमं गाय भंग्यश्रवो यो राजानपरोदयः । येनापो
 नद्यो धन्वानि येन द्यौः पृथिवी हृष्टा । हिरण्यकक्ष्यान्त्सुधुरान् हिर
 ण्याक्षानयश्शफान् । अश्वाननश्शतो दानं यमो राजाभितिष्ठति
 यमो दाधार पृथिवीं यमो विश्वमिदं जगत् । यमाय सर्वमित्तस्थे य
 त्प्राणद्वायुरक्षितम् । यथा पंच यथा षड्यथा पंच दृशर्षयः । यमं यो
 विद्यात्स क्रूयायथैक ऋषिर्विजानते (12) त्रिकदुकेभिः पतति षडुर्वी
 रेकमिद्वृहत् । गायत्री त्रिष्टुप्लवन्दगंसि सर्वा ता यम आहिता ।

अ॒ह॒र॒ ह॒र्न॒य॒ मानो॑ जा॒म इ॒वं पु॒रु॒षं ज॒गत् । वै॒व॒स्व॒तो न॑ तृ॒प्यति॑
 प॒ञ्च॒भि॒ म॒नि॒ वै॒र्य॑ मः । वै॒व॒स्व॒ते वि॒वि॒च्य॒न्ते य॒मे रा॒ज॒नि ते॒ज॒नाः
 ये॒चे॒ह स॒त्ये॒ने॒च्छ॒न्ते य॒ उ॒चा॒नृत॑ वा॒दि॒नः । ते रा॒ज॒न्नि॒ह वि॒वि॒
 च्य॒न्ते ऽथा॑ य॒न्ति॒ त्वा॒मु॒प । दे॒वा॒गं॒ इ॒च॒ ये॒न॑ म॒स्य॒न्ति॒ ब्रा॒ह्म॒णा॒गं
 इ॒चा॒प॒चि॒त् य॒ति । य॒स्मि॒न्वृ॒क्षे सु॑ प॒त्ना॒शे दे॒वै॒र॒सं॒पि॒ब॒ते य॒मः ।
 अ॒त्रा॒नो वि॒इ॒प॒तिः पि॒ता पु॒रा॒णा अ॒नु॒वे॒न॒ति । (13) 5

वै॒श्वान॑रे॒ ह॒वि॒रि॒दं जु॒हो॒मि सा॒ह॒स्र॒मु॒त्स॒रं श॒त॒धा॒र मे॒त॒मा॒त॒स्मि
 न्नेष॑ पि॒तरं॑ पि॒ता॒म॒हं प्र॒पि॒ता॒म॒हं वि॒भ॒र॒त्पि॒न्व॒ माने॑ । द्र॒प्स॒ इ॒च॒स्क
 न्द॒ पृथि॑वी॒ म॒नु॒द्या॒मि॒मं॒च॒ यो॒नि॒ म॒नु॒ य॒ इ॒च॒ पू॒र्वः । तृ॒ती॒यं यो॒नि
 म॒नु॒ सं॒च॒र॒न्तं द्र॒प्सं॑ जु॒हो॒म्य॒नु॒ स॒प्त॒ हो॒ताः । इ॒म॒गं॑ स॒मु॒द्र॒गं
 श॒त॒धा॒र॒ मु॒त्सं॑ ऽय॒च्य॒मानं॑ भु॒वन॒स्य॒ म॒द्यै॑ । घृ॒तं दु॒हा॒ना॒म॒दि॒तिं
 ज॒ना॒या॒ग्ने॒ सा॒ हि॒गं॑ सीः॒ पर॒ मे॒ ऽयो॑ म॒न् । अ॒प॒त॒वी॒त॒ वि॒च॒ सर्व
 ता॒तो॒ ये॒त्र॒ स्य॑ पु॒रा॒णा॒ ये॒न॒ नू॒त॒नाः । अ॒हो॒भि॒र॒द्भि॒र॒क्तु॒भि॒र्व्य॒क्तं
 य॒मो॒ द॒ दा॒त्व॒व॒सान॑ म॒स॒मै॑ । स॒वि॒तै॒तानि॑ शरी॒राणि॑ पृथि॒व्यै॒ मा॒तु
 रूप॒स्य॒ आ॒द॒धे॑ । ते॒भि॒र्यु॒ज्य॒न्ता॒ म॒घ्नि॒याः । (14) शु॒नं वा॒हा

इ॒शु॒नं ना॒श इ॒शु॒नं कृ॒ष॒नु॒ ल॒ङ्ग॒न् ल॒म् । इ॒शु॒नं व॒र॒ता व॒द॒य॒न्ता॒ङ्गं इ॒शु॒न
 म॒ष्ट्रा मु॒दि॒ङ्ग॒य॒ इ॒शु॒ना सी॒श इ॒शु॒न म॒रु॒मा॒सु ध॒त्त॒म् । इ॒शु॒ना सी॒श
 वि॒मां वा॒चं॒ यद्वि॒चि॒क्र॒थुः प॒थः । ते॒ने॒मा मु॒प॒सि॒ञ्च॒त॒म् ।
 सी॒ते व॒न्दा॒ म॒हे॒त्वा॒र्वा॒ची सु॒भगे॒ भव॑ । यथा॒न॒रु॒सु॒भगा॒स॒सि
 यथा॒न॒रु॒सु॒फ॒ला॒स॒सि । स॒वि॒ते॒तानि॑ शरी॒राणि॑ पृथि॒व्यै॒ मा॒तु
 रू॒प॒स्थ॒ आ॒द॒धे । ते॒भि॒र॒दि॒ते॒ शं॒ भव॑ । वि॒मु॒च्य॒ध्व॒म॒द्भि॒या
 दे॒व॒या॒ना अ॒ता॒रि॒ष्म॒त॒म॒स॒रु॒पा॒र॒ म॒रु॒य॑ । ज्यो॒ति॒रा॒पाम्
 सु॒व॒र॒जा॒न्म॑ । (15) प्र॒वा॒ता वा॒न्ति॒ प॒त॒य॒न्ति॒ वि॒द्यु॒त उ॒दोष॑धी
 जि॒हृ॒ते पि॒न्व॒ते सु॒वः॑ । इ॒रा वि॒श्व॒स्मै॒ भु॒व॒ना॒य जा॒य॒ते॒ यत्प॒र्ज
 न्यः॑ पृथि॒वी॒ङ्गं रे॒त॒सा॒व॒ति॑ । यथा॒ य॒मा॒य॒ ह्य॒र्न्य॑ म॒व॒प॒न्प॒ञ्च
 मा॒न॒वाः॑ । रा॒वं व॒पामि॑ ह्य॒र्न्यं॑ यथा॒ साम॑ जी॒व॒लो॒के भू॒र॒थः॑ ।
 चि॒त॒रु॒स्थ॒ परि॒चित॑ ऊ॒र्ध्व॒चित॑ इ॒श्र॒य॒ध्वं पि॒तरा॑ दे॒वता॑ ।
 प्र॒जा॒प॒ति॒र्व॒सा॒द॒य॒तु॒ तथा॑ दे॒व॒तया॑ । आ॒प्या॒य॒स्व॒ सं॒ते॑ । (16)

उ॒त्ते॒ त॒भ॒नो॒मि॒ पृथि॒वी॒ त्वत्प॒री॒ मं॒ लो॒कं॒ नि॒द॒ध॒न्मो॒ अ॒ह॒र्गं॒
 रि॒षम्। रा॒ता॒गं॒ स॒थू॒णां॒ पि॒त॒रो॒ धा॒र॒य॒न्तु॒ ते॒ता॒ य॒म॒स॒सा॒द॒
 ना॒ ते॒ मि॒नो॒नु। उ॒प॒स॒र्प॒ मा॒तरं॒ ~~म॒स॒र्प~~ भू॒मि॒ मे॒ता॒ मु॒रु॒व्य॒
 च॒ सं॒ पृथि॒वी॒गं॒ सु॒शो॒वा॒म्। ऊ॒र्ण॒म्र॒दा॒ यु॒व॒ति॒ दी॒क्षि॒णा॒व॒त्ये॒षा॒
 त्वा॒ पा॒तु॒ नि॒र॒ऋ॒त्या॒ उ॒प॒स॒थे। उ॒च्छ॒म॒ञ्च॒स्व॒ पृथि॒वि॒
 मा॒ वि॒बा॒धि॒ या॒सू॒पा॒य॒ना॒ स्मै॒ भव॒ सू॒प॒व॒ञ्च॒ना॒ मा॒ता॒ पु॒त्रं॒
 य॒था॒ सि॒चा॒ भ्ये॒नं॒ भू॒मि॒ वृ॒णु। उ॒च्छ॒म॒ञ्च॒मा॒ना॒ पृथि॒वी॒ हि॒
 ति॒ष्ठ॒सि॒ स॒ह॒ सं॒ मि॒त॒ उ॒प॒ हि॒श्र॒य॒न्ता॒म्। ते॒ गृ॒हा॒सो॒ म॒धु॒
 इ॒चु॒तो॒ वि॒श्वा॒ हा॒स्मै॒ श॒र॒णा॒स॒ स॒न्त्व॒न्। रा॒णी॒ ध॒ना॒ ह॒रि॒णी॒
 र॒र्जु॒नी॒ स॒स॒न्तु॒ धे॒न॒वः। ति॒ल॒व॒त्सा॒ ऊ॒र्ज॒म॒स्मै॒ दु॒हा॒ना॒
 वि॒श्वा॒ हा॒ स॒न्त्व॒न्प॒स्फु॒र॒न्तीः। (१७) रा॒षा॒ ते॒ य॒म॒सा॒द॒ने॒ स्व॒धा॒
 नि॒धी॒य॒ते॒ गृ॒हे। अ॒ङ्घ्रि॒ति॒र्ना॒मि॒ ते॒ अ॒सौ। इ॒दं॒ पि॒तृ॒भ्यः॒ प्र॒भ॒रे॒म॒ ब॒र्हि॒
 र्दु॒वे॒भ्यो॒ जी॒व॒न्त॒ उ॒त्त॒रं॒ भ॒रे॒म। त॒त्त्व॒मा॒शो॒ हा॒सो॒ मे॒द्यो॒ भ॒वं॒ य॒मे॒न॒
 त्वं॒ य॒म्या॒ सं॒वि॒द्वानः। मा॒ त्वा॒ वृ॒क्षौ॒ सं॒बा॒धि॒ष्टां॒ मा॒ मा॒ता॒ पृथि॒वि॒
 त्व॒म्। पि॒तृ॒न् ह्य॒त्त॒ ग॒च्छा॒स्ये॒धा॒सं॒ य॒म॒रा॒ज्ये। मा॒ त्वा॒ वृ॒क्षौ॒ सं॒बा॒
 धे॒यां॒ मा॒ मा॒ता॒ पृथि॒वी॒ म॒ही। वै॒व॒स्व॒त॒गं॒ हि॒ ग॒च्छा॒सि॒ य॒म॒रा॒ज्ये॒

वि॒रा॒ज॒सि॒ । न॒ळं॑ प॒ल॒व॒ मा॒रो॒ हँ॒ तं॒ न॒ळे॒न॒ प॒थो॒न्वि॒हि॒ ।
 स॒त्वं॑ न॒ळं॑ प॒ल॒वो॒ भू॒त्वा॒ सं॒तर॒ प्र॒त॒रो॒त्तर॒ । (18) स॒वि॒तै॒तानि॒
 इ॒री॒रा॒णि॒ पृ॒थि॒व्यै॒ मा॒नु॒रु॒प॒स्य॒ आ॒द॒धे॒ । ते॒भ्यः॑ पृ॒थि॒वि॒
 शं॑ भ॒व॒ । ष॒ड्भू॒ता॒ सूर्यं॑ ते॒ च॒ क्षु॒र्गच्छ॑तु॒ वा॒त॒ मा॒त्मा॒ द्यां॑ च॒ गच्छ॑
 पृ॒थि॒वीं॑ च॒ ध॒र्म॒णा॒ । अ॒पो॒ वा॒ गच्छ॑ यदि॒ तन्न॑ ते॒ हित॑ मोष॒धीषु॑
 प्र॒ति॒ति॒ष्ठा॒ इ॒री॒रैः॑ । परं॑ मृ॒त्यो॒ अनु॑प॒रे॒हि॒ प॒न्थां॑ य॒स्ते॒ स्व
 इ॒त॒रो॒ दे॒व॒ या॒नौ॒ता॒ च॒ क्षु॒ष्म॑ते॒ इ॒ष्ट॒व॑ते॒ ते॒ ब्र॒वी॑मि॒ मानः॑ प्र॒जा॒ं
 शी॒रि॒षो॒ मो॒त॒वी॒रान्॑ । शं॑ वा॒त॒ इ॒श॒गं॑ हि॒ ते॒ घृ॒णि॒ इ॒श॒मु॒ ते॒ स
 न्त्वो॒ष॒धीः॑ । क॒ल्प॑न्तां॒ मे॒ दि॒श॒ इ॒श॒ग्माः॑ । पृ॒थि॒व्या॒ स्त्वा॒ लो॒के
 सा॒द॒या॒भ्य॑मु॒ष्य॒ इ॒र्मा॑सि॒ पि॒त॒रो॒ दे॒वता॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा॒ सा॒द॒
 य॒तु॒ तया॑ दे॒व॒तया॑ । अ॒न्त॒रि॒क्ष॑स्य॒त्वा॒ दि॒व॒स्त्वा॒ दि॒शां॒ त्वा
 ना॑क॒स्य॒त्वा॒ पृ॒ष्ठे॑ ब्र॒ह्म॑स्य॒त्वा॒ वि॒ष्ट॒पे॑ सा॒द॒या॒भ्य॑मु॒ष्य
 इ॒र्मा॑सि॒ पि॒त॒रो॒ दे॒वता॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा॒ सा॒द॒ य॒तु॒ तया॑
 दे॒व॒तया॑ । (19)

अ॒पू॒प॒वा॒न्धृ॒त॒वा॒गं॒श्च॒रु॒रे॒ह॒ सी॒द॒तू॒त्त॒भु॒व॒न्पृ॒थि॒वीं॒ द्या॒मु॒तो॒
 परि॑ । यो॒नि॒कृतः॑ पथि॒कृतः॑ स॒पर्य॒त॒ ये॒ दे॒वा॒नां॑ धृ॒त॒भा॒गा॒ इ॒ह॒स्य॑ ।
 रा॒षा॒ते॒ यम॒सा॒द॒ने॒ स्व॒धा॒ नि॒धी॒य॒ते॒ गृ॒हे॒ सौ॑ । द॒शा॒क्ष॒रा॒ ता॒गं॒
 र॒क्ष॒स्व॒ तां॑ गो॒पा॒य॒स्व॒ तां॑ ते॒ परि॑ द॒दामि॒ तस्यां॑ त्वा॒ मा द॑भ॒न्पि॒
 तरो॑ दे॒वता॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा॒ सा॒द॒य॒तु॒ तया॑ दे॒वत॑या । अ॒पू॒प॒वा॒
 ऽन्धृ॒त॒वा॒न्धी॒र॒वा॒न्द॒धि॒वा॒न्म॒धु॒ मा॒गं॒श्च॒रु॒रे॒ह॒ सी॒द॒तू॒त्त॒भु॒व॒
 न्पृ॒थि॒वीं॒ द्या॒मु॒तो॒ परि॑ । यो॒नि॒कृतः॑ पथि॒कृतः॑ स॒पर्य॒त॒ ये॒ दे॒वा॒
 ना॒गं॑ इ॒त॒भा॒गाः॑ क्षी॒र॒भा॒गा॒ द॒धि॒भा॒गा॒ म॒धु॒भा॒गा॒ इ॒ह॒स्य॑ ।
 रा॒षा॒ते॒ यम॒सा॒द॒ने॒ स्व॒धा॒ नि॒धी॒य॒ते॒ गृ॒हे॒ सौ॑ । श॒ना॒क्ष॒रा॒ स॒ह॒स्रा॑
 क्ष॒रा॒ऽयु॒ता॒क्ष॒रा॒ च्यु॒ता॒क्ष॒रा॒ ता॒गं॒ र॒क्ष॒स्व॒ तां॑ गो॒पा॒य॒स्व॒ तां॑ ते॒
 परि॑ द॒दामि॒ तस्यां॑ त्वा॒ मा द॑भ॒न्पि॒ तरो॑ दे॒वता॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा॒
 सा॒द॒य॒तु॒ तया॑ दे॒वत॑या । (२०) ४

रा॒ता॒स्ते॒ स्व॒धा॒ अ॒मृ॒ताः॑ क॒रो॒मि॒ या॒स्ते॒ धा॒नाः॑ परि॒कि॒रा॒म्य॒न्त॑ ।
 ता॒स्ते॒ यमः॑ पि॒तृ॒भि॒स्सं॒वि॒दा॒नो॒त्त॒ धे॒नूः॑ का॒ म॒दु॒घाः॑ क॒रो॒तु॑ ।
 त्वा॒म॒र्जु॒नो॑ ष॒धी॒नां॑ प॒यो॑ ब्र॒ह्मा॒ण॒ इ॒दि॒दुः॑ । ता॒सां॑ त्वा॒ म॒ध॒या॑ द॒दे॒ च॒रु॒भ्यो॑

Date

Page No.

Handwriting practice area with a vertical red margin line on the left and horizontal green lines for writing.

अपि धातवे । दूर्वाणां स्तम्बमाहरेतां प्रियतमां मम ।
 इमां दिशं मनुष्याणां भूयिष्ठानुविरो हतु । काशानां
 स्तम्बमाहर रक्षसा मपहृत्यै । यत्तस्यै दिशः पराभव
 न्नघायवो यथा तेनाभवान्युनः । दूर्वाणां स्तम्बमाहर
 पितृणा मोषधीं प्रियाम् । अन्वस्यै मूलं जीवा दनु काण्ड
 मथो फलम् । (२१) लोकं पृणता अस्य सूर्यो हसः । शंवात्
 इशगंहिते घृणिशशमुते सन्त्वोषधीः । कल्पन्तां ते दिशस्सर्वाः ।
 इमेव इदमेतोपशमार्तिमाशमकांचन । तथा तदृश्विभ्यां कृतं
 मिलेण वरुणेन च । वरणो वारयाद्विदं देवो वनस्पतिः । आत्यै
 निर्ऋत्यै द्वेषाच्च वनस्पतिः । विधृतिरसि विधारया समदघा
 द्वेषां सि शमि शमया समदघा द्वेषां सि यव यवया समदघा द्वेषां
 सि । पृथिवीं गच्छान्तरिक्षं गच्छ दिवं गच्छ दिशो गच्छ सुवर्गच्छ
 सुवर्गच्छ दिशो गच्छ दिवं गच्छान्तरिक्षं गच्छ पृथिवीं गच्छापो
 वा गच्छ यद्वि तत्त ते हित मोषधीषु प्रतितिष्ठाशरीरैः । अश्मन्व
 ती रेवली यद्वै देवस्य सवितुः पवित्रं या राष्ट्रात्पन्ना दुद्रयं तमस
 स्परिधाता पुनातु । (२२) १

आ॒रो॒ह॒ता॒ यु॒र्ज॒र॒सं॒ गृ॒णा॒ना॒ अनु॒पूर्वं॒ यत॑मा॒ना॒ यति॑ष्ठा॒ इ॒ह
 त्व॑ष्ठा॒ सु॒ज॒नि॒मा॒ सु॒र॒त्नो॑ दी॒र्घ॒मा॒ युः॑ कर॒तु जी॒व॒ से॒वः॑ यथा॒हा
 न्य॒नु॒पूर्वं॒ भव॑न्ति॒ यथ॒ त्व॑ ऋ॒तुभि॑र्य॒न्ति॒ क॒ल्प॑ताः। यथा॒ न
 पूर्वं॒ म॒प॒रो॒ ज॒हा॒त्ये॒वा॒ धा॒त॒ रा॒यू॒र्ग॒पि॑ क॒ल्प॑यैषाम्। न हि
 ते॒ अ॒ग्ने॒ त॒नु॒वै॒ क्रूरं॒ च॒ कार॒ म॒र्त्यः॑। क॒पि॒र्व॒भस्ति॑ ते॒ज॒नं॒ पुन॑
 र्ज॒श॒ यु॒गौरि॑व। अ॒प॒न॒ इ॒शो॒ शु॒च॒ द॒ध॒ म॒र्ग॑न॒ शु॒ शु॒द्ध्या॒ रयि॑म्।
 अ॒प॒ न॒ इ॒शो॒ शु॒च॒ द॒धं॒ मृ॒त्य॒वे॒ स्वा॒हा॑। अ॒न॒ इ॒ह॒ म॒न्वा॒र॒भा॒म॒हे
 स्व॒स्त॒ये॑। स॒न॒ इ॒न्द्र॒ इ॒व॒ दे॒वे॒भ्यो॑ व॒ह्नि॒ र॒सं॒ पा॒र॒णो॑ भ॒व। (२३)
 इ॒मं जी॒वा॒ वि॒मृ॒ते॑ रा॒व॒वर्ति॑न्न॒ भू॒द्भ्या॒ द्रा॒ दे॒व॒ हृ॒तिं॒ नो॒ अ॒था॑।
 प्रा॒ञ्जो॒ गा॒ मा॒ नृ॒त॒ये॒ ह॒सा॒य॒ द्रा॒घी॒य॒ आ॒युः॒ प्र॒त॒रां॒ द॒धा॒नाः॑।
 मृ॒त्योः॒ प॒दं॒ यो॒प॒य॑न्तो॒ यदै॒म॒ द्रा॒घी॒य॒ आ॒युः॒ प्र॒त॒रां॒ द॒धा॒नाः॑।
 आ॒प॒या॒य॑मा॒नाः॒ प्र॒ज॒या॒ ध॒ने॑न॒ शु॒द्धाः॒ पू॒ता॒ भव॑थ॒ यज्ञि॑यासः।
 इ॒मं जी॒वे॒भ्यः॒ प॒रि॒धिं॒ द॒धा॒मि॒ मा॒नो॒नु॒गा॒द॒प॒रो॒ अ॒र्ध॒ मे॒त॒म्।
 श॒तं जी॒व॑न्तु॒ श॒र॒दः॒ पुर॒ची॑। स्ति॒रो॒ मृ॒त्युं॒ द॒क्ष॒हे॒ प॒र्व॒ते॒न॑। इ॒मा
 ना॒री॒ र॒वि॒ध॒वा॒ र॒ सु॒प॒त्नी॑ रा॒ञ्ज॑ने॒न॒ सर्पि॑षा॒ सं॒ मृ॒श॑न्ता॒म्।
 अ॒न॒श्र॒वो॑ अ॒न॒ मी॒वा॒ र॒ सु॒शे॒वा॒ आ॒रो॒ह॑न्तु॒ ज॒न॒यो॒ यो॒नि॒ म॒ग्ने॑।

य दाञ्जनं लैककुदं जातगं हिमवतस्परि। तेनामृतस्य
 मूलेनाराती जम्भयामसि। यथात्वमुद्भिन्त्स योषधे
 पृथिव्या अधि। एवमिम उद्भिन्दन्तु कीर्त्या यशसा ब्रह्म
 वर्चसेन। अजोस्यजास्मदृधा द्वेषागंसि यवोसि यवया
 स्मदृधा द्वेषागंसि। (24) 10

अपनश्शोशुचदधमग्ने शुशुद्ध्या रयिम्। अपनश्शोशुचदधम्।
 शुद्धेतिया सुगानुया वसूयाच यजामहे। अपनश्शोशुचदधम्।
 प्रयद्भिष्ट राषां प्रास्माकासश्च सूरयः। अपनश्शोशुचदधम्।
 प्रयद्गनेस्सहस्वतो विश्वतो यन्ति सूरयः। अपनश्शोशुचदधम्।
 प्रयत्ते अग्ने सूरयो जाये महि प्रते वयम्। अपनश्शोशुचदधम्। (25)
 त्वगंहि विश्वतो मुख विश्वतः परिभूरसि। अपनश्शोशुचदधम्।
 द्विषेनो विश्वतो मुखवातिनावेव पारथ। अपनश्शोशुचदधम्।
 सनश्सिन्धुमिव नावयाति परुषा स्वस्तये। अपनश्शोशुचदधम्।
 आपः प्रवणादिव यतीर पास्मत्स्यन्दता मधम्। अपनश्शोशुचदधम्।
 उद्भजादुदकानीवा पास्मत्स्यन्दता मधम्। अपनश्शोशुचदधम्।

आनन्दाय प्रमोदाय पुनरागागं स्वान्गृहान्। अपनश्शोशुचदधम्।
न वै तन्न प्रसीयते गौरश्वः पुरुषः पशुः। यत्रेदं ब्रह्म
क्रियते परिधिर्जीवनायक मपनश्शोशुचदधम् (26) ॥

अपइयाम युवति माचरन्तीं मृताय जीवां परिणीयमानाम्।
अन्धेन या तमसा प्रावृतासि प्राची मवाची मवयन्नरिष्ये।
मयैतां मागंस्तां भ्रियमाणा देवी सती पितृलोकं यदैषि।
विश्ववारा नभसा संवययन्त्युभौ नोलोकौ पयसावृणीहि।
रथिष्ठामग्निं मधुमन्तमूर्मिणामूर्जसन्तत्वा पयसोपसगं सदेम।
सगंरथ्या स मुवर्चसा सच स्वानस्वस्तये। ये जीवा ये च
मृता ये जाता ये च जन्त्याः। तेभ्यो घृतस्य धारयितुं मधुधारा
व्यन्दती। मातरुद्राणां दुहिता वसूनागं स्वसादित्यानाममृतस्य
नाभिः। प्रणुवोचं चिकितुषे जनाय मागामनागा मदिति वदिसृ।
पिवतूदकं तृणान्यत्तु। ओ मुत्सृजत। (27) ॥ 2

संत्वा सिन्धामि यजुषा प्रजा मायुधनं च। ओं शान्तिश्शान्तिश्शान्तिः।

इति तैत्तिरीयारण्यके षष्ठः प्रश्नः

